

LUONNOS

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräiden sisäministeriön poliisin hallinnonalan erityislaeissa olevien viittausten poistamisesta tai muuttamisesta viittauksiksi lakiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi sisäministeriön poliisin hallinnonalan erityislaeissa olevat viittauksen kumottavaan hallintolainkäyttölakiin viittauksiksi lakiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa. Myös erilliset muutoksenhakua koskevat tarkemmat säännökset poistettaisiin siltä osin kuin niitä voidaan pitää päällekkäisinä ja tarpeettomina uuden yleislain voimaantultua.

Lakien on tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

LUONNOS

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 Keskeiset ehdotukset	3
3 Pääasialliset vaikutukset	3
4 Voimaantulo	3
LAKIEHDOTUKSET	4
1. Laki poliisilain 5 luvun 62 §:n ja 8 luvun 7 §:n muuttamisesta	4
2. Laki Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain 7 luvun 46 §:n muuttamisesta	5
3. Laki poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain 17 luvun 6 §:n muuttamisesta	6
4. Laki passilain 5 luvun 37 §:n muuttamisesta	7
5. Laki henkilökorttilain 5 luvun 37 §:n muuttamisesta	8
6. Laki arpajaislain 9 luvun 66 §:n muuttamisesta	9
7. Laki rahankeräyslain 30 §:n muuttamisesta	10
8. Laki rahankeräyslain 35 §:n muuttamisesta	11
9. Laki viihdelaitelain 16 §:n muuttamisesta	12
10. Laki ampuma-aselain 10 luvun 118 §:n muuttamisesta	13
11. Laki ampumaratalain 15 §:n muuttamisesta	14
12. Laki tietoliikennetiedustelusta siviilitiedustelussa annetun lain 23 §:n muuttamisesta	15
13. Laki järjestyslain 6 luvun 24 §:n muuttamisesta	16
14. Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 7 luvun 60 §:n muuttamisesta	17
15. Laki lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annetun lain 17 §:n muuttamisesta	18
16. Laki räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä annetun lain 11 §:n muuttamisesta	19

LUONNOS

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Eduskunta on hyväksynyt 19.2.2019 lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (HE 29/2018 vp) ja sen on tarkoitus korvata hallintolainkäyttölaki (586/1996) 1.1.2020 lukien. Sisäministeriön poliisin hallinnonalan erityislait sisältävät useita viittauksia kumottavaan hallintolainkäyttölakiin ja lisäksi niissä on menettelysäännöksiä, joita koskevat yleissäännökset ovat jatkossa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa. Keskeisimmät näistä koskevat muutoksenhakua hallinto-oikeuden ratkaisuun.

Nykyisin valitusluvasta muutoksenhaussa säädetään erityislaeissa. Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa sisältää tätä koskevan yleissäännöksen ja hallinto-oikeuden antamaan päätökseen saa vastaisuudessa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää asiassa valitusluvan. Myös hallintopäätöksen tehneen viranomaisen oikeus valittaa hallintotuomioistuimen päätöksestä perustuu nykyisin erityissäännöksiin tai siihen, että valitusoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain voimaan tultua viranomaisella on ilman eri säännöstä oikeus valittaa hallintotuomioistuimen päätöksestä, mikäli tuomioistuin on muuttanut viranomaisen tekemää alkuperäistä hallintopäätöstä tai kumonnut sen.

1.2 Valmistelu

Asia on valmisteltu sisäministeriössä. Ehdotus on ollut lausuntokierroksella 22.8-19.9.2019. Koska kysymyksessä on teknisisistä muutoksista eräisiin lakeihin koostuva suppea lakiehdotus, jonka on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2020, lausuntoaika on ollut lyhyempi kuin kuusi viikkoa.

2 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sisäministeriön poliisin hallinnonalan erityislakeja siltä osin kuin niissä on viittauksia kumottavaan hallintolainkäyttölakiin tai menettelysäännöksiä koskien muutoksenhakua hallinto-oikeuden antamaan ratkaisuun.

3 Pääasialliset vaikutukset

Esityksellä ei ole vaikutuksia, jotka poikkeaisivat hallituksen esityksessä HE 29/2018 vp laeiksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi esitetystä.

4 Voimaantulo

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäviksi seuraavat lakiehdotukset:

LUONNOS

Lakiehdotukset

1.

Laki

poliisilain 5 luvun 62 §:n ja 8 luvun 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poliisilain (872/2011) 5 luvun 62 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on laissa 931/2015 sekä 8 luvun 7 §:n 2 momentti seuraavasti:

5 luku

Salaiset tiedonhankintakeinot

62 §

Korvaus teleyritykselle

Päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

8 luku

Vahingonkorvaus ja palkkio

7 §

Korvauksen ja palkkion suorittaminen

Poliisiyksikön korvausta koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta. Palkkiota koskevaan päätökseen haetaan muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetyllä tavalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

LUONNOS

2.

Laki

Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain 7 luvun 46 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain (1164/2013) 7 luvun 46 §:n 2 momentti seuraavasti:

7 luku

Erinäiset säännökset

46 §

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

LUONNOS

3.

Laki

poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain 17 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain (841/2006) 17 luvun 6 §:n 3 momentti seuraavasti:

17 luku

Muutoksenhaku

6 §

Valituksen käsittely hallinto-oikeudessa

Asian käsittelystä on muutoin voimassa, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

LUONNOS

4.

Laki

passilain 5 luvun 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan passilain (671/2006) 5 luvun 37 §:n 1 momentti seuraavasti:

5 luku

Erinäiset säännökset

37 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

LUONNOS

5.

Laki

henkilökorttilain 5 luvun 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilökorttilain (663/2016) 5 luvun 37 §:n 1 momentti, sekä
kumotaan henkilökorttilain (633/2016) 5 luvun 37 §:n 2 momentti seuraavasti:

5 luku

Erinäiset säännökset

37 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

LUONNOS

6.

Laki

arpajaislain 9 luvun 66 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arpajaislain (1047/2001) 9 luvun 66 §:n 1 ja 2 momentti sellaisina kuin niistä on 9 luvun 66 §:n 1 ja 2 momentti laissa 931/2015 seuraavasti:

9 luku

Erinäisiä säännöksiä

66 §

Muutoksenhaku

Edellä 57 §:ssä tarkoitettuun rahaliikenteen valvontalaitteen hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Muuhun tämän lain nojalla tehtyyn hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen 58 §:n 2 momentissa tarkoitetussa asiassa saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta valituslupaa pyytämättä. Menettelyyn asiaa käsiteltäessä sovelletaan muutoin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

LUONNOS

7.

Laki

rahankeräyslain 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahankeräyslain (255/2006) 30 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on laissa 924/2015 seuraavasti:

30 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa 808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

LUONNOS

8.

Laki

rahankeräyslain 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahankeräyslain (863/2019) 35 §:n 1 momentti seuraavasti:

35 §

Muutoksenhaku

Poliisihallituksen ja poliisilaitoksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

LUONNOS

9.

Laki

viihdelaitelain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan viihdelaitelain (164/1995) 16 §:n 1 ja 2 momentti sellaisina kuin niistä ovat 16 §:n 1 ja 2 momentti laissa 926/2015 seuraavasti:

16 §

Muutoksenhaku

Edellä 8 §:ssä tarkoitettuun rahaliikenteen valvontalaitteen hyväksymistä koskevaan päätökseen ja muuhun tämän lain nojalla tehtyyn hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen 7 §:n 2 momentissa tarkoitettussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

LUONNOS

10.

Laki

ampuma-aselain 10 luvun 118 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ampuma-aselain (1/1998) 10 luvun 118 §:n 1 momentti seuraavasti:

10 luku

Erinäiset säännökset

118 §

Muutoksenhaku

Poliisihallituksen tämän lain 32–35, 35 a, 37 ja 64 §:n nojalla antamaan päätökseen sekä muuhun tämän lain tai asevientiasetuksen nojalla annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

11.

Laki

ampumaratalain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ampumaratalain (763/2015) 15 §:n 1 ja 2 momentti, sekä
kumotaan ampumaratalain (763/2015) 15 §:n 3 momentti seuraavasti:

15 §

Muutoksenhaku

Viranomaisen tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen luvan peruuttamista ja toiminnan kieltämistä koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

LUONNOS

12.

Laki

tietoliikennetiedustelusta siviilitiedustelussa annetun lain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tietoliikennetiedustelusta siviilitiedustelussa annetun lain (582/2019) 23 §:n 2 momentti seuraavasti:

23 §

Korvaus tiedonsiirtäjälle

Päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

LUONNOS

13.

Laki

järjestyslain 6 luvun 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan järjestyslain (612/2003) 6 luvun 24 § 1 momentti seuraavasti:

24 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun hallintopäätökseen haetaan muutosta siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

LUONNOS

14.

Laki

yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 7 luvun 60 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan turvallisuuspalveluista annetun lain (282/2002) 7 luvun 60 §:n 1 momentti seuraavasti:

60 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

15.

Laki

lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lentoliikenteen matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden torjunnassa annetun lain muuttamisesta annetun lain (657/2019) 17 §:n 3 momentti seuraavasti:

17 §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano ja muutoksenhaku

Seuraamusmaksua koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Seuraamusmaksu vanhene viiden vuoden kuluttua lainvoiman saaneen päätöksen tekemisestä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

16.

Laki

räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä annetun lain (653/2014) 11 §:n 1 ja 2 momentti seuraavasti:

11 §

Muutoksenhaku

Toimivaltaisen viranomaisen 4, 6 ja 9 §:n mukaan tekemiin päätöksiin haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen 9 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

Helsingissä päivänä kuuta 2019